

INDEX ORGANICUS

0 – 9

34. Bercsényi Miklós Felderítő Zászlóalj A Magyar Honvédség Szolnokon települt alakulata

TURCSÁNYI Károly – HEGEDŰS Ernő: Légideszant alakulatok rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 98. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

B

Belügyminisztérium Feladata a rendvédelem és a közigazgatás irányítása, ellenőrzésére

NAGY György: A Határrendőrség humán viszonyai 1945-1946. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 37. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Birodalmi Biztonsági Főhivatal (Reichssicherheitshauptamt, RSHA) A III. Birodalom biztonsági szerveit összefogó és irányító csúcs szervezet a II. világháború éveiben

TURCSÁNYI Károly – HEGEDŰS Ernő: Légideszant alakulatok rendvédelmi szerepkörben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 98. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Cs

Csendőrség Katonailag szervezett közbiztonsági őrtestület, Magyarországon első ízben a neoabszolutizmus időszakában működött csendőr szervezet a teljes Habsburg-birodalomra kiterjedő szervezet részeként 1849-től 1867-ig. A Kárpát-medencében a második csendőr szervezet a Magyar Királyi Csendőrség volt, amely 1881–1945 között működött

ILLÉSFALVI Péter: A németek által megszállt Bánság helyzete 1941-ben, a Magyar Királyi Csendőrség Központi Nyomozó Parancsnokságának jelentései alapján. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 19. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KÁLMÁN Zsolt: A Magyar Királyi Csendőrség tevékenysége Somogy vármegyében a megalakulástól 1903-ig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 26. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Visszontválasz FINISZTER Géza: „Honvédelem Rendvédelem” válaszcikkére. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 54. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: A magyar rendvédelem személyi állományának szociális viszonyai 1867-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 58. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

D

Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség A két világháború közötti délszláv államban működő magyar kulturális egyesület

ILLÉSFALVI Péter: A németek által megszállt Bánság helyzete 1941-ben, a Magyar Királyi Csendőrség Központi Nyomozó Parancsnokságának jelentései alapján. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 21. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

H

Határkijelölő Központi bizottság (HKB) 1939-ben a magyar miniszterelnök vezetésével, a területi visszacsatolások után az új határok kijelölését végző irányító szervezet

SUBA János: A határkijelölés humán faktorai a XIX–XX században. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 8. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Határmegállapító bizottságok (HMB) A trianoni határvonal politikai kijelölését, kitűzését, határkövekkel való állandósítását, a határvonal térképezését, a határokormányok elkészítését elvégzendő a Szövetséges és Társult hatalmak által létrehozott, 1921 és 1925 között tevékenykedő nemzetközi szervezet

SUBA János: A határkijelölés humán faktorai a XIX–XX században. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 86. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Határőrség Az állam határainak őrzésére, védelmére szervezett fegyveres szervezet

GÁSPÁR László: A kommunista párt káderpolitikájának érvényesítése a határőrségnél 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 13. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NAGY György: A Határrendőrség humán viszonyai 1945-1946. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 37. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

I

Ideiglenes Nemzeti Kormány 1944-ben a felszabadított országrészen az Ideiglenes Nemzetgyűlés által, az állami végrehajtó hatalom irányítására választott testület, amely az 1945. őszi választásokig látta el a feladatát

NAGY György: A Határrendőrség humán viszonyai 1945-1946. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 37. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

K

Külföldieket Ellenőrző Országos Központi Hatóság (KEOKH) A Belügyminisztérium szervezeti egysége, a Magyarországra utazó, illetve Magyarországon letelepedett külföldi állampolgárok, valamint a hontalanok nyilvántartására, ellenőrzésére 1930-ban létrehozott szervezet, amely feladatát, kisebb változtatásokkal egészen a rendszerváltozásig látta el.

GÁSPÁR László: A kommunista párt káderpolitikájának érvényesítése a határőrségnél 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 15. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

L

Legfelső Honvédelmi Tanács Magyarország honvédelmi érdekeinek összehangolására létrehozott testület, amelynek elnöke a miniszterelnök volt, tagjai a miniszterek, illetve honvéd vezérkar főnöke. A II. világháború idején a kormány bizonyos feladatait is átvette

SUBA János: A magyar katonai közigazgatás elvei és szervezete a visszatért területeken 1938-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 74. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

M

Magyar Kommunista Párt 1918 őszén megalakult baloldali marxista-leninista párt, amely 1919 és 1944/45 között illegálisan tevékenykedett, 1948/49-től azonban „egyeduralkodóként” irányította az országot. 1918-19 Kommunisták Magyarországi Pártja, 1919 Magyarországi Szocialista Párt, 1919-1943 Kommunisták Magyarországi Pártja, 1943-1944 Béképárt, 1944-1945 Kommunisták Magyarországi Pártja, Magyar Kommunista Párt, 1945-1948 Magyar Kommunista Párt, 1948-1956 Magyar Dolgozók Pártja, 1956-1989 Magyar Szocialista Munkáspárt néven működött.

GÁSPÁR László: A kommunista párt káderpolitikájának érvényesítése a határőrségnél 1945-1956. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 15. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-törté-

neti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Magyar Néphadsereg Feladata Magyarország szuverenitásának és területi épségének biztosítása, a polgári védelem erősítése volt 1951 és 1990 között, valamint a Varsói Szerződés kereteiben vállalt kötelezettségek ellátása, a katonai szövetség kollektív védelmének erősítése volt.

PARÁDI József: Viszontválasz FINISZTER Géza: „Honvédelem Rendvédelem” válaszcikkére. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 51. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Menekültügyi Hivatal Trianon után az elcsatolt területekről elmenekült magyarok ügyeinek intézésére alakított szervezet

SUBA János: A határkijelölés humán faktorai a XIX–XX században. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 86. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

O

Országgyűlés Törvényhozó államhatalmi, választott, jelenlegi formájában népképviselői szervezet

KÁLMÁN Zsolt: A Magyar Királyi Csendőrség tevékenysége Somogy vármegyében a megalakulástól 1903-ig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 26. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Országhatárt Rendező és Kijelölő Kirendeltsége Működését 1947-ben kezdte meg a háború utáni új magyar határok rendezése és kijelölése céljából

SUBA János: A határkijelölés humán faktorai a XIX–XX században. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 89. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

R

Rendőrség A közbiztonság védelmére létrehozott állami rendvédelmi szervezettípus, amely általában közrendvédelmi, bűnüldözési, közlekedésrendészeti, valamint igazgatásrendészeti feladatokat is ellát, némely országban a határőrizet is a feladatai közé tartozik. Klasszikus formájában a városok rendjét tartja fenn.

NAGY György: A Határrendőrség humán viszonyai 1945-1946. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 37. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SÁGI Zoltán: A rendőrség egyenruházata a II. Világháború befejezésétől a rendszerváltásig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 65. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ZEIDLER Sándor: A magyar rendőri rangok fejlődéstörténete a kiegyezéstől a rendszerváltásig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 116. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Rendőrákadémia A rendőrség tisztjeinek képzésére 1948-ban életre hívott oktatási intézmény

SÁGI Zoltán: A rendőrség egyenruházata a II. Világháború befejezésétől a rendszerváltásig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 68. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. között, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „A rendvédelem humán viszonyai” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Sz

Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság A magyar rendvédelem múltja iránt érdeklődő szakembereket tömörítő, 1990-ben alakult non profit egyesület

PARÁDI József: Viszontválasz FINISZTER Géza: „Honvédelem Rendvédelem” válaszcikkére. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XVI. évf. (2008) 17. sz. 51. p. A tanulmány korábbi változata 2003. november 11-12. kö-

zött, a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak „*A rendvédelem humán viszonyai*” című VII. konferenciáján hangzott el Budapesten. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.